

BOSHLANG'ICH MAKTABDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH

Nasriddinova Sevara Olimjon qizi

*Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 3-bosqich 4BT-20 guruh talabasi*

Boymatova Munisa Shokir qizi

*Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 3-bosqich 4BT-20 guruh*

Sattorova Shohsanam Muzaffar qizi

*Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 3-bosqich 4BT-20 guruh talabasi*

Annotatsiya: *Ayni paytda mamlakatning rivojlanishidagi keng ko'lamlı ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlarning innovatsion yo'naltirilgan modeliga o'tish, shu jumladan ta'lim talablarini qayta ko'rib chiqilishi bilan tavsiflanadigan keng ko'lamlı ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar bilan tavsiflanadi: pedagogik usullar va texnikalar, uslub O'qituvchilarning ishi o'zgarmogda, pedagogik tizimda tarkibiy o'zgarishlar ro'y bermoqda. Shu munosabat bilan bugungi kunda haqiqiy muammo - bu o'quv jarayoniga, shu jumladan boshlang'ich maktabda axborot texnologiyalarini joriy etish.*

Kalit so'zlar: *Axborot texnologiyalari, boshlang'ich maktab, ta'lim, o'quv jarayoni, ma'lumotlar, xotira, idrok, mahorat.*

Ta'lim sohasida "Axborot texnologiyalari" konsepsiyasi 19-asr oxirida o'rta maktabda shaxsiy kompyuterlarni ommaviy ravishda joriy qilgan paytdan boshlab qo'llanilgan. O'quv jarayonida ko'plab tadqiqotchilar axborot texnologiyalarini joriy etish va ulardan foydalanish masalalari bilan shug'ullanishdi. Yigirma yil oldin, BG Anxanev ta'lim sohasida turli xil texnik vositalardan foydalanish istiqbollari ta'kidladi: "Texnik va pedagogik fanlar, muhandislik va pedagogik psixologiya, yangi texnik yoki sanoat pedagogika yaratildi . . . Pedagogik texnika va texnologiya pedagogik va texnik fanlarni birlashtirish markaziga aylanadi.

Ta'lim sohasida axborot texnologiyalarini taqsimlash muammosi M. P. Lapchik, I. V. Mogileva, I. V. Mogileva, I. V. Mogileva, I. V. Mogileva, I. V. Mogilevaning ishiga bag'ishlangan BF Lomomova ishlarida ko'rib chiqiladi , Ei MashBitsa, LN BABANINA VA ER. Pedagogik adabiyotlarning tahlili natijalari shuni ko'rsatdiki, kontseptsiya axborot texnologiyalarining ko'plab ta'riflari mavjud (1-jadval).

1-jadval. "Axborot texnologiyalari" kontseptsiyasining ta'rifiga yondashuvlar

Tadqiqotchi	Ta'rif
V. M. Golushkov	Axborot texnologiyalari - bu ma'lumotni qayta ishlash bilan bog'liq jarayon.
S. A. Smirnov	Axborot texnologiyalari - bu usullar va qayta ishlash va saqlash jarayonlari (ma'lumotlar) ning kombinatsiyasi va ketma-ketligi.
V. A. Kismorchov	Axborot texnologiyalari - bu mashina texnologiyasi (kompyuter) texnologiyasi (kompyuterdan foydalanish) texnologiyasi, axborotni qayta ishlash, uzatish, tarqatish, hisoblash va informatika.
M. I. Portak.	Axborot texnologiyalari - bu ma'lumotlar to'plash, tashkillashtirish, saqlash, qayta ishlash, qayta ishlash, qayta ishlash va qayta ishlash, ularni taqdim etish va texnik va ijtimoiy jarayonlarni boshqarish uchun imkoniyatlarni rivojlantirish uchun usullar va texnik jihozlar.
N. V. Makarova	Axborot texnologiyalari - bu ob'ekt, jarayoni yoki fenomenon (axborot mahsuloti) holati to'g'risidagi yangi sifatli ma'lumot olish uchun ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va uzatish usullarini qo'llash usullari to'plami va usullari to'plami.

Shunday qilib, tadqiqotchilarning turli xil yondashuvlarini sarhisob qilish "Axborot texnologiyalari" tushunchasi ma'lumotni qayta ishlash, uzatish va saqlash uchun ishlatiladigan turli xil texnologik vositalar to'plamidir.

Axborot texnologiyalarining turli tasniflari mavjud. 1-rasmda ta'lim sohasida keng qo'llaniladigan axborot texnologiyalarining tasnifi ko'rsatilgan.

Shunday qilib, axborot texnologiyalarining tasnifini hisobga olgan holda, boshlang'ich maktabda ushbu texnologiyalardan foydalanish sabablarini aniqlang. Ta'lim jarayonida axborot texnologiyalarini joriy etish kichik baholarni boshlash kerak, chunki boshlang'ich maktab - bu talabalarning kelgusi muvaffaqiyati. Boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalarini qo'llashning muvofiqligi bir qator sabablarga ko'ra izohlash mumkin.

Birinchidan, boshlang'ich maktab o'quvchisi yoshi o'qish uchun o'yinning asosiy turidagi faoliyat o'zgarishlari va hokazo.

Ikkinchidan, ijtimoiy munosabatlar va mexanizmlarni idrok etish va uning ijtimoiy rol va muassasalar tizimida o'z o'rnini qidirishda yuzaga keladigan hayotiy ustuvorliklarning shakllanishi.

Uchinchidan, bu fikrlash, nutq, xotirada, tasavvur, idrok, o'zini anglash va boshqalarni intensiv rivojlantirish davri.

Boshlang'ich maktabning o'quv jarayonida axborot texnologiyalarini joriy etishning asosiy sabablarini ko'rib chiqilayotgani, uni o'qituvchilar uchun ham, talaba uchun ham amalga oshirishning afzalliklari.

- talabalarga kerakli ma'lumotlarni oldini olish;
- materialning ravshanligini ta'minlash;
- bolalarning shaxsiy fazilatlarini va xususiyatlarini hisobga olgan holda o'quv jarayonini farqlash;
- o'quv jarayonini boshqarishda moslashuvchanlik;
- darsdagi bajarilgan mashqlar va vazifalarni o'sishi;
- bolalarning ish shakllarining xilma-xilligi tufayli bolalarning motivatsiyasi va kognitiv faolligini oshirish;
- mustaqil faoliyatni kengaytirish;
- talabalarda ilmiy mahoratni shakllantirish va boshqalar.

Xulosa qilib aytganda boshlang'ich maktab darslarida axborot texnologiyalarini joriy etish va qo'llashning afzalliklarini hisobga olish, zamonaviy texnologiyalar sifatini yaxshilaydi, chunki u yuqori estetik va hissiy darajasida dars o'tkazishga imkon beradi .

Shunday qilib, "Axborot texnologiyalari" turkumining mavjud ta'riflarini tahlil qilib, ushbu kontseptsiya murakkab va ko'p qirrali ekanligi to'g'risida xulosaga kelish mumkin. Dastlabki maktabning o'quv jarayoniga kiritish, afzalliklari va ta'sirini belgilab, ulardan foydalanishning o'quv jarayoniga va ta'sirini aniqlash orqali muallifning axborot texnologiyalarini sharhlash orqali, ularda yangi texnologiyalarni qo'llashning ahamiyati va maqsadga muvofiqligi to'g'risida xulosa chiqarish mumkin. O'quv jarayoni hech qanday shubha tug'dirmaydi, chunki axborot texnologiyalaridan foydalangandan, o'quvchilarning o'z assimilyatsiyasini oshirish, o'qitish sifatini oshirishga va talabalar faoliyatini kuchaytiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Srojiddinova, D. S., & Abdulloevna, M. Z. (2022). PEDAGOGIK TEXNOLOGIYANING ILMIY ASOSLARI. INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2(24), 98-101.

2. Мамажанов, Р. Я., & Хайдаров, Ш. И. (2022). Создания Web Приложения И Распознавания Ограничения Скорости Дорожных Знаков. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF MATHEMATICAL THEORY AND COMPUTER SCIENCES*, 3(4), 57-61.

3. Хайдаров, Ш. И. (2022). Разработка Программного Обеспечения QR-Code Для Формирования Электронных Баз Данных И Систем Управления Высшими Учебными Заведениями. *CENTRAL ASIAN*

JOURNAL OF MATHEMATICAL THEORY AND COMPUTER SCIENCES, 3(1),
3-8.

4. Srojiddinova, D. S. (2022). PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALARNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI.
PEDAGOG, 1(2), 100-103.